

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

ASIA Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottoa.

HAKIJA Rantasen Sora ja Turve Oy
Suotie 20
19600 Hartola

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Yleistä Rantasen Sora ja Turve Oy hakee lupaa hiekan ja soran ottamiseen tiloilta Soraharju 81-401-1-2513 ja Koivulehto 81-401-1-3310. Luvan hakija omistaa molemmat kiinteistöt. Kyseessä on maa-aineslain 10.3 §:n mukainen hakemus luvan jatkamiseksi.

Ottamisalueen pinta-ala on n. 1,5 ha. Lupaa haetaan 33 000 k-m³ määrän ottamiseen viiden (5) vuoden aikana. Alueella on harjoitettu soranottoa toimintaa jo 1990-luvulta lähtien. Edellinen lupa (ympltk 8.12.2016 §102) on päätynyt tammikuussa 2022, mutta alueelle on hakijan mukaan jäänyt vielä otettavia maa-aineksia, minkä vuoksi haetaan lupa-ajan jatkamista.

Kohteen nykytila Suunnitteluala sijaitsee haja-asutusalueella n. 3 km:n Hartolan taajamasta etelään, valtatie 4:n itäpuolella. Ottoalueen kiinteistöt rajoittuvat lännessä tiealueeseen. Ottoalueelle kulku tapahtuu etelästä Pertunmaantien kautta. Suunnittelualan eteläpuolella sijaitsee HarBen betoniasema ja pohjoispuolella toisen toimijan soranottoalue.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alueeseen ei kohdistu merkintöjä, eikä alueella ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Ottamisalue sijaitsee Pohjola-Tainionvirta -nimisellä II luokan pohjavesialueella ja pohjaveden muodostumisalueella. Pohjavesialueella ei sijaitse vedenottoa.

Lähimmät ympärivuotisessa käytössä olevat rakennukset sijaitsevat valtatie 4:n länsipuolella, noin 200 m:n etäisyydellä ottamisalueelta. Ottoalueen ja VT4:n väliin jää korkea metsäinen harjanne, joten ottoalue ei näy eikä vaikuta valtatielle. Ottoalueen lähistöllä ei ole vesistöjä.

Ottamissuunnitelma ja -toimenpiteet

Samaa ottamissuunnitelmaa käytetään kummankin tilan osalta, sillä ottamisalueet muodostavat yhtenäisen alueen ja toimija sekä

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

omistaja on molemmilla alueilla sama. Alueita on jo osittain maisemoitu ja etelässä ottoalueen eteläreunassa metsittyminen on tapahtunut.

Ottotoiminnan pohjan alimmana tasona pidetään nykyisen luvan korkeutta +98.50 (N60), mikä on ollut 4 m ylempänä kuin pohjavesiputken vedenpinta. Pohjavedenkorkeutta on seurattu vuosittain havaintoputkista. Ottoalueen rajaukset noudattelevat aiemman maa-ainesluvan ehtoja, mutta ottoalue pienenee huomattavasti, kun suunnitelmasta poistuu maisemoituja alueita.

Maa-aineksia otetaan mahdollisuuksien mukaan 1:1 luiskauksella ja luiskat maisemoidaan 1:2 - 1:3 kaltevuuteen hienolla hiekalla, tai muulla ottoalueelta saatavalla puhtaalla maa-aineksella, maaston mukaan.

Ottoalueelta poistetaan puusto vain tarvittavilta osin. Kannot ja risut kerätään pois alueelta välivarastoon, josta ne kuljetetaan pois haketettavaksi. Pintamaat kuoritaan pois ottamistoiminnan edetessä. Pintamaat kasataan ottoalueen reunoille käytettäväksi myöhemmin alueen jälkihoitotoimenpiteissä. Ottamisen aikana tullaan noudattamaan voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä.

Liikennöinti ottamisalueelta tapahtuu alueelta etelään lähtevän käytössä olevan tieyhteyden ja Pertunmaantien kautta toimituskohteisiin. Ottamistoiminnan aikana alueella ei varastoida poltto- ja voitelunesteitä. Maansiirtokoneiden tankkaustoimenpiteissä kiinnitetään erityistä huomiota em. aineiden käsittelyyn. Ottoalueelle tuodaan öljynimeytysturvetta tankkauksen aikana tapahtuvan polttoaineen mahdollisen läikkymisen varalle.

Alueelle tuodaan puhdasta kiviaineista murskausta varten. Alueella tapahtuva murskaus ja seulonta tapahtuu sähkökäyttöisellä (agregaatti)kalustolla ja tälle toiminnalle on voimassa oleva ympäristölupa.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan edetessä alue siistitään ja jyrkät rintaukset loivennetaan maaston mukaan 1:2 - 1:3 kaltevuuteen. Pohjalle levitetään puuston kasvulle soveltuvaa maa-ainesta ja alue metsitetään. Ottoalueelle mahdollisesti jääneet kumpareet ja pienet harjanteet sekä suuret kivet jätetään elävöittämään maisemaa. Törmäpääskylle voidaan jättää paikoitellen jyrkempiä rintauksia pesintää varten.

Ympäristövaikutukset

Ottamisalueen ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Ottamistoimintaa on alueella ollut jo vuosia, joten paikallismaisema ei juuri muutu. VT4:n suuntaan jäävä harjanne

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

estää maiseman näkymisen ja alue on muutoin reunoiltaan metsittynyt ja metsän sisässä. Lisäksi aiempi suojapuusto niin valtatie kuin lähimpien rakennusten suuntaan säilyy.

Toimintaa koskevat muut luvat

Soraharjun kiinteistöllä sijaitsevalle murskauslaitokselle on myönnetty 1.6.2011 toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTEET

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 1.7.2016 voimaan tulleen muutoksen (424/2015) mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Hartolan kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan viranomaisena maa-aineslain (555/1981) asioissa toimii ympäristölautakunta.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireilletulo Hakemus tuli vireille 1.11.2021.

Kuuleminen Lupahakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla Hartolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 16.11.-16.12.2021. Asiakirjat ovat olleet kuulutuksen ajan nähtävillä Hartolan kunnanvirastolla.

Naapureiden kuuleminen on tehty kunnan tekemänä.

Lausunnot Hakemuksesta ei pyydetty lausuntoja, koska kyseessä on hakemus lupa-ajan jatkamiseksi (MAL 10.3 §), jolloin lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman lausuntoja.

Muistutukset Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia.

Hakijan vastine lausuntoihin ja muistutuksiin

Ei tarvetta vastineille.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Rantasen Sora ja Turve Oy:lle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa viideksi (5) vuodeksi Hartolan

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

kunnan Hartolan kylän tiloille Soraharju 1:2513 ja Koivulehto 1:3310. Luvan edellytyksenä on, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei tässä lupapäätöksessä toisin määrätä.

Maa-ainesten otossa tulee noudattaa seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

1. Ottamislupa myönnetään 5 vuodeksi siten, että luvan voimassaoloaikana soraa ja hiekkaa saa ottaa ottamissuunnitelman osoittamalta 1,5 ha:n suuruiselta alueelta enintään 33 000 k-m³.
2. Maa-ainesten ottamista ei saa ulottaa tason +98,50 (N60) alapuolelle eikä neljää metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjaveden pintaa.
3. Ottamisalue tulee olla merkitty maastoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä riittävän pysyvillä ja näkyvillä paaluilla ja alueille tulee asentaa ottamisen edetessä riittävästi korkomerkkejä oton pohjatason seuraamiseksi.
4. Maa-aineksen oton saa aloittaa vasta aloituskatselmuksen jälkeen. Aloituskatselmuksen ajankohdasta on sovittava valvontaviranomaisen kanssa. Tällöin tarkastetaan mm. ottamisalueen merkintä maastoon ja korkeusmerkintöjen riittävyys. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen aloituskatselmusta.
5. Maa-ainesten oton vaikutusta pohjaveden laatuun tulee seurata liitteenä olevan ohjeen (Soranoton pohjavesivaikutusten seuranta, Hämeen ELY-keskus) mukaisesti. Tarvittaessa ottamisalueen nykyiset havaintoputket tulee korvata uusilla pohjaveden laadun seurantaan soveltuvilla muovisilla havaintoputkilla. Pohjaveden pinnantasot ottamisalueella on mitattava kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa).
6. Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Hartolan kunnalle ja Hämeen ELY-keskukselle. Tarkkailuraportin lisäksi pohjaveden laatuäytteiden tulokset pyydetään toimittamaan VYH-DAT - tiedonsiirtomuodossa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavaksi.
7. Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiini

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

- levitetään noin 15 cm vahvuinen kerros hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta. Hiekka voidaan ottaa kaivualueelta tai tarvittaessa tuoda muualta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoja. Puustoksi istutetaan sekametsää.
8. Ottamisen päätyttyä kuopan reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi.
 9. Jälkihoitotöiden tulee olla tehty lupakauden aikana.
 10. Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.
 11. Lopullinen maisemoinnin toteutus tarkastetaan hyvissä ajoin ennen lupakauden päättymistä valvontaviranomaisen kanssa maastokatselmuksessa.
 12. Asutukselle ei saa aiheutua toiminnasta, mukaan lukien kuljetustoiminta, kohtuutonta pölyhaittaa. Pölyn sidonnassa ei saa käyttää suolausta.
 13. Mikäli alueella tapahtuu öljy- tai muu vaarallisen aineen vahinko, on siitä ilmoitettava pelastusviranomaiselle sekä ryhdyttävä välittömästi toimiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi.
 14. Maa-ainesluvasta tulee vuosittain, tammikuun 31 päivään mennessä, ilmoittaa otetun maa-aineksen määrää ja laatu (MAL 23 a §, VNa maa-ainesten ottamisesta 9 §).
 15. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, alueella on pidettävä loppukatselmus. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä loppukatselmuksen pitämistä (VNa maa-ainesten ottamisesta 7 §).

Vakuus

Ennen maa-aineksen ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 6 000 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §). Vakuutena tulee kysymykseen pankkitakaus tai pankkitalletus.

Vakuuden tulee olla asetettuna ennen maa-ainesten oton

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

aloittamista, kuitenkin viimeistään kaksi kuukautta tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Vakuuden voimassaoloajan tulee jatkua vähintään yhden vuoden yli maa-aineslupan päättymisestä. Maa-ainesten ottoa ei saa aloittaa ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt asetetun vakuuden.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan maa-ainesten oton päätyttyä, lupaan liittyvien ehtojen ja velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 200 € + 0,01 €/m³ * 33 000 m³ + 1,5 ha * 70 €/ha. Tarkastusmaksu on näin yhteensä 635 €.

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy Hartolan kunnan maa-ainestaksan mukaisesti.

Tarkastus- ja valvontamaksujen lisäksi laskutetaan naapureiden kuulemiskulut.

Luvan muuttaminen ja peruuttaminen

Maa-aineslain 16 §:n nojalla lupaviranomainen voi muuttaa antamiaan lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin: lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja ja selvityksiä.

Päätöksen perustelut

Lupapäätöksen mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Maa-ainesten ottaminen lupamääräyksiä noudattamalla ei tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa, eikä muutoinkaan ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti 5 vuodeksi.

Toiminta sijoittuu alueelle, jolle on jo aiemmin myönnetty lupa

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

maa-ainesten ottamiseen. Kyseessä ei ole uusi toiminta, eikä kaivualueen merkittävä laajentaminen. Toiminta ei sijoitu luonnontilaisille alueille. Toiminnan aloittaminen ei siten aiheuta merkittävää muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön.

Pohjaveden suojelemiseksi on toiminnassa vaadittu vähintään 4 metrin suojaetäisyyttä pohjaveteen. Alimmaksi ottotasoksi on hakemuksen mukaisesti edellytetty +98,50 (N60).

Ympäristöministeriön oppaan ”Maa-ainesten kestävä käyttö” mukaan tulisi ottamisalueen ja maantien väliin jättää vähintään 50 metrin suojaetäisyys tien keskilinjasta mitattuna. Luvassa on aiemman luvan mukaisesti hyväksytty maa-ainesten otto alle suositellun 50 metrin suojaetäisyyden, sillä kyse on kahden valmiiksi luiskatun kohdan välisestä maa-aineksesta, joka otetaan ja maisemoidaan samaan tasoon ympäröivän, jo maisemoidun alueen kanssa. Tien suunnassa ottamisalueen raja on aiemman luvan mukainen ja alle 50 m etäisyydellä olevan maa-aineksen osuus on suhteellisen pieni. Valtatien ja ottoalueen väliin jää korkea puustoinen harjanne, joten näkymä valtatie 4:ltä ottamisalueelle ei merkittävästi muutu.

Toiminnalle ei aiemman luvan mukaisesti ole asetettu aikarajoituksia. Aikarajoitus on jätetty lupaharkinnassa pois, koska viereisen vt4:n melu alueelle on jatkuvaa ja soranotosta tuleva meluhaitta on arvioitu hukkuvan maantien äänien taakse.

Sovelletut oikeusohjeet Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Jätelaki (646/2011)
Hartolan kunnanvaltuuston 16.6.2016 hyväksymä maa-ainestaksa

Päätöksen voimassaolo Tämä päätös on voimassa 5 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen.

PÄÄTÖS Ehdotuksen mukaan.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija (lupapäätös liitteinen + leimattu ottamissuunnitelma)

Tiedoksi Terveystieteiden tutkimuskeskus
Hämeen ELY-keskus
Uudenmaan ELY-keskus
Päijät-Hämeen liitto

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

HARTOLAN KUNTA
Ympäristölautakunta
Kuninkaantie 16
19600 Hartola

Maa-aineslupa
Lupnumero MAL01/2022
Dnro 113/11.00.01.00/2022

Päätöspäivämäärä 21.2.2022

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 pv tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan laskematta.

Valitusosoitus liitteenä.